

การคัดถั่วฝักยาวพันธุ์คัด-มอ.

ถั่วฝักยาวพันธุ์พื้นเมือง-เมล็ดขาว ที่เกษตรกรแถบตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นิยมปลูก โดยถั่วฝักยาวพันธุ์นี้เป็นที่นิยมของตลาดภาคใต้ตอนล่าง แต่เกษตรกรยังขาดวิชาการด้านเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ รูปร่างไม่สมบูรณ์ มีความงอกและความแข็งแรงต่ำ งานเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ได้นำเมล็ดพันธุ์จากเกษตรกร มาทดลองปลูกตั้งแต่ปี 2530 ได้เริ่มปลูกในโครงการเมื่อ 27 ธันวาคม 2531 เก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ระหว่าง 28 กุมภาพันธ์ - 20 มีนาคม 2532 โดยคัดหึ่งลักษณะต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการในระยะต่าง ๆ คือ

- ระยะต้นกล้า
- ระยะออกดอก
- ระยะติดฝัก
- ระยะเก็บเกี่ยว

ระยะต้นกล้า

คัดหึ่งต้นที่ไม่สมบูรณ์ และเป็นโรคไวรัส

ระยะออกดอก

คัดหึ่งต้นที่เป็นไวรัส ต้นที่ไม่สมบูรณ์ และต้นที่มีดอกสีม่วงทั้งหมด

ระยะติดฝัก

คัดหึ่งต้นที่เป็นไวรัส ต้นที่ไม่สมบูรณ์ และต้นที่ฝักไม่ตรงตามพันธุ์ เช่น ฝักสั้น ฝักกว้าง ฝักมีสีเขียวเข้มและสีเขียวอ่อนกว่า พันธุ์พื้นเมือง-เมล็ดขาว

ระยะเก็บเกี่ยว

เมื่อนวดเมล็ดพันธุ์ออกจากฝักแล้ว คัดหึ่งเมล็ดพันธุ์ที่มีสองสี (หัวต่าง) เมล็ดพันธุ์สีน้ำตาลแดง เป็นต้น

ทางโครงการวิจัย ได้ปลูกถั่วฝักยาวพันธุ์พื้นเมือง-เมล็ดขาว เพื่อคัดเลือกให้เป็นสายพันธุ์บริสุทธิ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2537 รวม 8 ปี ซึ่งได้ถั่วฝักยาวพันธุ์คัด-มอ. ที่มีลักษณะดังนี้

1. เมล็ดพันธุ์ สีขาว เมล็ดพันธุ์ยาว 0.92 ซม. มีน้ำหนัก 100 เมล็ด 13.82 กรัม เมล็ดพันธุ์ 1 กก. มีประมาณ 7,560 เมล็ด
2. วันที่ดอกแรกบาน ประมาณ 38-49 วันหลังปลูก ดอกมีสีขาว เริ่มเก็บฝักสดได้ ประมาณ 10 และ 12 วันหลังดอกบาน (ในฤดูแล้งและฤดูฝน) ฝักมีสีเขียวอ่อน ฝักยาวประมาณ 61-65 ซม. ให้ผลผลิตประมาณ 1,349-1,727 กก./ไร่